

Број: 03-02-1389/2023
Сарајево, 06.03.2024. године

**ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- Представнички дом -
гђа Мирјана Маринковић - Лепић, предсједавајућа
- Дом народа -
госп Томислав Мартиновић, предсједавајући

Поштовани,

У складу са чланом IV.Б.3.7.ц) (III) Устава Федерације Босне и Херцеговине, а у вези са чл. 191. и 192. Пословника Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24) и чл. 186. и 187. Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09 и 24/20), **ради разматрања и усвајања по хитном поступку, достављам Вам, ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ПЕНЗИЈСКОМ И ИНВАЛИДСКОМ ОСИГУРАЊУ**, који је утврдила Влада Федерације Босне и Херцеговине на 29. сједници, одржаној 06.03.2024. године.

Приједлог закона се доставља на службеним језицима и писмима Федерације Босне и Херцеговине.

С поштовањем,

- Прилог у принтаној и електронској форми (ЦД):
- Приједлог закона на српском језику,
 - Чланови закона који се бришу или допуњавају,
 - Образац 2,
 - Образац ИФП – НЕ,
 - Закон о пензијском и инвалидском осигурању („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 13/18, 90/21 и 19/22) (ЦД)

Цо: Федерално министарство рада и социјалне политике
госп Аднан Делић, министар

Co: predmet

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

ПРИЈЕДЛОГ

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ПЕНЗИЈСКОМ И ИНВАЛИДСКОМ
ОСИГУРАЊУ

Сарајево, март 2024. године

ПРИЈЕДЛОГ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Одредбама члана 191. Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“ број 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24), односно члана 186. Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 27/03, 21/09 и 24/20), прописана је могућност доношења закона по хитном поступку у случају када се законом уређују односи и питања за чије уређивање постоји неодложна потреба и чије би доношење у редовном поступку могло изазвати штетне посљедице за Федерацију БиХ.

С тим у вези, напомињемо да је Уставни суд Федерације БиХ, донио Пресуду број: У-13/22 од 09.05.2023. године („Службене новине Федерације БиХ“, број: 42/23), којом је члан 9. Закона о измјенама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службене новине Федерације БиХ“, број: 19/22), проглашен неуставним. Ради се о члану којим је допуњен члан 116. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, а којим је прописана обустава исплате пензије у случају стицања статуса осигураника у обавезном осигурању. Наиме, кориснику пензије који у складу са овим законом стекне статус осигураника у обавезном осигурању, изузев осигураника из члана 12. тач. ц), д), е) и ф) овог закона, исплата пензије се обуставља, а најдуже до навршења 40 година стажа осигурања, односно 65 година живота.

Надаље, Закључком Владе Федерације БиХ, В. број: 1667/2023 од 15.11.2023. године, између осталог, задужена су федерална министарства да Влади Федерације БиХ доставе преднацрте/нацрте закона којим ће се осигурати извршење одлука Европског суда за људска права, Уставног суда БиХ и Уставног суда Федерације БиХ.

Имајући у виду наведено, сматрамо да су испуњени услови и предлажемо да се Закон о измјени и допуни Закона о пензијском и инвалидском осигурању разматра по хитном поступку.

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ПЕНЗИЈСКОМ И ИНВАЛИДСКОМ
ОСИГУРАЊУ

Члан 1.

У Закону о пензијском и инвалидском осигурању („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 13/18, 90/21 и 19/22), у члану 89. у називу члана иза ријечи „породичну“ додају се ријечи: „и инвалидску“.

Иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

„(2) Право на инвалидску пензију обезбјеђује се кориснику који није у обавезном осигурању.“

Члан 2.

Члан 116. брише се.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објаве у „Службеним новинама Федерације БиХ“.

Образложење
Приједлога закона о измјени и допуни Закона о пензијском и инвалидском осигурању

I - УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог Закона налази се у одредбама члана III.2.е), III.3.(3) и члана III.4.j) Устава Федерације, према којима су федерална власт и кантони надлежни за област социјалне политике. Федерална власт има право утврђивати политику и доносити законе који се тичу ове надлежности, а кантони су посебно надлежни за провођење социјалне политике и успоставу служби социјалне заштите.

Према одредбама члана IV. А. 20. (1) д) Устава Федерације, Парламент Федерације надлежан је за доношење закона о вршењу функција федералне власти.

У складу са чланом 27. Пословника о раду Владе Федерације Босне и Херцеговине - Пречишћени текст - („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 и 67/21), Нацрт закона о измјени и допуни Закона о пензијском и инвалидском осигурању, достављен је Федералном министарству финансија/финансија, Федералном министарству правде и Уреду Владе Федерације БиХ за законодавство и усклађеност са прописима Европске уније, ради давања мишљења.

II - РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Основни разлог за доношење Закона о измјени и допуни Закона о пензијском и инвалидском осигурању је Пресуда Уставног суда Федерације БиХ број: У-13/22 од 09.05.2023. године, којом је члан 9. Закона о измјенама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службене новине Федерације БиХ“ број: 19/22), проглашен неуставним.

Надаље, Закључком Владе Федерације БиХ, В. број: 1667/2023 од 15.11.2023. године, између осталог, задужена су федерална министарства да Влади Федерације БиХ доставе преднацрте/нацрте закона којим ће се осигурати извршење одлука Европског суда за људска права, Уставног суда БиХ и Уставног суда Федерације БиХ.

III - ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. извршена је допуна члана 89. Закона на начин да је допуњен назив члана ријечима „и инвалидску“, те додан став (2) којим је прописано да се право на инвалидску пензију обезбјеђује кориснику који није у обавезном осигурању.

Наиме, брисањем члана 116. Закона корисницима инвалидских пензија омогућено је стицање статуса осигураника у обавезном осигурању без обуставе исплате пензије, а што је у потпуности супротно темељима на којима је постављен систем пензијског и инвалидског осигурања у Федерацији БиХ.

Право на инвалидску пензију стиче осигураник код којег је утврђена I категорија инвалидности, односно код којег постоји **потпуни губитак радне способности**. Према Закону о пензијском и инвалидском осигурању губитак радне способности (I категорија инвалидности) постоји када се утврди да осигураник у обавезном осигурању трајно није способан за рад на радном мјесту односно послу који је обављао на дан оцјене радне способности или које је обављао прије престанка осигурања, као ни за друго радно мјесто односно посао који одговара његовој стручној спреми односно радној способности стеченој радом нити се преквалификацијом или доквалификацијом може оспособити за друге послове који одговарају његовој стручној спреми односно радној способности стеченој радом. Значи потпуни губитак радне способности и, с тим у вези, остваривање права на инвалидску пензију, те истовремено стицање статуса осигураника у обавезном осигурању су дијаметрално супротне ситуације и једна искључује другу. Осигураник је способан за рад или није. Омогућавање кориснику инвалидске пензије стицање статуса осигураника у обавезном осигурању не само да је у супротности са наведеним, него би створило простор за злоупотребе и неминовно довело до повећања удјела инвалидских пензија у пензијском систему у Федерацији БиХ.

Предложеном допуном законодавац штити темеље на којима је постављен систем пензијског и инвалидског осигурања у Федерацији БиХ, а у коначници и буџет Федерације БиХ.

Чланом 2. брисан је члан 116. Наиме, Пресудом Уставног суда Федерације БиХ, број: У-13/22 од 09.05.2023. године („Службене новине Федерације БиХ“, број: 42/23), члан 9. Закона о измјенама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службене новине Федерације БиХ“, број: 19/22), проглашен је неуставним. Ради се о члану којим је допуњен члан 116. Закона о пензијском и инвалидском осигурању којим је прописана обустава исплате пензије у случају стицања статуса осигураника у обавезном осигурању. Наиме, кориснику пензије који у складу са овим законом стекне статус осигураника у обавезном осигурању, изузев осигураника из члана 12. тач. ц), д), е) и ф) овог закона, исплата пензије се обуставља, а најдуже до навршења 40 година стажа осигурања, односно 65 година живота.

Брисањем члана 116. извршава се Пресуда Уставног суда Федерације БиХ, број: У-13/22 од 09.05.2023. године

Чланом 3. прописано је да закон ступа на снагу осмог дана од дана објаве у „Службеним новинама Федерације БиХ“.

IV - УСКЛАЂЕНОСТ СА ЗАКОНОДАВСТВОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

У овом сегменту не постоји обавеза усклађивања са законодавством Европске уније.

V - ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За провођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства из Буџета Федерације БиХ за 2024. годину.

**Закон о пензијском и инвалидском осигурању („Службене новине
Федерације БиХ“, бр. 13/18, 90/21 и 19/22)**

**ЧЛАНОВИ ЗАКОНА О ПЕНЗИЈСКОМ И ИНВАЛИДСКОМ ОСИГУРАЊУ КОЈИ
СЕ БРИШУ ИЛИ ДОПУЊАВАЈУ**

Члан 89.

(Однос права на породичну пензију и обавезног осигурања)

Право на породичну пензију обезбјеђује се члану породице умрлог осигураника, односно корисника пензије који није у обавезном осигурању.

Члан 116.

(Обустава исплате у случају стицања статуса осигураника у обавезом осигурању)

Кориснику пензије који у складу са овим законом стекне статус осигураника у обавезном осигурању, изузев осигураника из члана 12. тач. ц), д), е) и ф) овог закона, исплата пензије се обуставља за период трајања осигурања, а најдуже до навршења 40 година стажа осигурања, односно 65 година живота.